

Katedra psychologie FF UK v Praze

Oponentský posudek rigorózní práce **Mgr. Terezy Bidmonové: **„Způsoby zpracování každodenních stresových situací u dospívajících chlapců s poruchami chování“****

Autorka předkládá zajímavou práci zaměřenou na specifickou populaci klientů výchovných ústavů. Zaměřuje se na vybrané charakteristiky způsobu zpracování zátěžových situací a porovnává je s chlapci stejného věku, kteří nevykazují známky problematického chování. Na základě výsledků svého výzkumu navrhuje možnosti intervencí, které by pomohly návratu klientů výchovných ústavů zpět do běžného života.

V teoretické části práce autorka uvádí čtenáře do základní terminologie. Podrobně se zabývá pojmy stres, stresor a stresová situace. Vymezuje různá chápání strategie zvládnání stresu. V této kapitole autorka uvádí Rosenzweigův koncept směrů agrese v termínech extrapunitivní, intrapunitivní a impunitivní. (str. 19) a ten samý koncept definuje v empirické části (str. 85, 93) slovy extraggression, intraggression a imaggression. Chápu, že tato terminologická nejednotnost vychází z různých překladů původního díla, nicméně je vhodnější užívat druhé pojetí, jelikož extrapunitivní, intrapunitivní a impunitivní jsou termíny označující faktory, nikoliv kategorie. Dále se autorka věnuje důležitým charakteristikám období adolescence z hlediska strategie zvládnání stresu, legislativnímu pozadí ústavní výchovy a faktorům, které se úzce vztahují k problematickému chování. Velmi inspirativní kapitolou teoretické části je kapitola s názvem „Možnosti rozvoje dovedností ke zvládnání stresových situací u adolescentů umístěných ve výchovných ústavech“ a zejména zde uváděný kritický pohled na využití konkrétních intervencí a postupů v této specifické populaci.

Kapitoly v teoretické části práce jsou členěny přehledně a logicky na sebe navazují. Autorka adekvátně pracuje s citovanou literaturou a vytváří dobrý teoretický základ pro následující část práce.

Ačkoliv je teoretická část poměrně obsáhlá, těžiště rigorózní práce leží v části empirické. Ta je členěna do několika kapitol, které podrobně popisují výzkumný projekt, předmět a cíl výzkumu, výzkumné předpoklady a zejména metodologii výzkumu. Přehledně a dostatečně podrobně představuje dvě diagnostické metody, které byly ve výzkumu použity. Jedná se o dotazník Strategie zvládnání stresu SVF a aktualizovanou verzi Rosenzweigova obrázkového frustračního testu PFT (C-W). V diskusi autorka

vhodně srovnává dosavadní výzkumy dané oblasti s vlastními výsledky a na vzniklé otázky hledá odpovědi.

Autorka člení empirickou část srozumitelně, logicky a se získanými daty nakládá adekvátně danému typu výzkumu.

Předkládaná rigorózní práce má své přednosti zejména ve velmi kvalitním teoretickém zázemí, obsáhlém vhledu do aktuální literatury, přehledném designu výzkumu, detailně zpracované diskusi a v nastoleném směru užití vhodných intervenčních technik a postupů u této specifické populace.

Rigorózní práci Mgr. Terezy Bidmonové doporučuji k obhajobě a hodnotím jako odpovídající a zdařilou.

V Praze dne 28. března 2012

PhDr. David Čáp